

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

IX. évfolyam.

FIUME, szerda 1912. április 24.

91. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Gradinata del Sasso Bianco 3, Wurzer ház 1 em.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:

Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hóra 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Aktuális problémák a hétről.

A kultura elvonja az európai embert a természettől. Anyira elvonja, hogy szinte meg is feledkezik róla. Az elemek hatalma, mely a régi emberi félelemmel töltötte el, hogy keserves áldozatokkal akart menekülni pusztító ereje elől, ma szinte feledésbe ment.

De a lefolyt héten megint hallottunk róla valamit. A nagy, a büszke hajóóriás, negyvenöt-ezer tonnás testével, ezerhatszaz lélekkel, millió meg millió kincsével, ott fekszik már a legmélyebb temetőben, a tenger fenekén. Sirja körül óriási társai cirkálnak és embereket keresnek, élőket, vagy holtakat. De a tenger nem egykönnyen adja vissza, ami az övé. Magához öleli és a mélységben tartja, ahol megmutatja neki kagylóit, mérhetetlen ismeretlen kincseit. . . Győzött a tenger az ember fölött. Szomorú, véres győzelmet aratott és a győzelem a gyengéket azzal ijesztí, hogy gyöngeségünkkel, gyarlóságunkkal hiába teremtünk nagyot, hatalmasat, gigászit, hiába akarjuk meghódítani a tengert, a levegőt, a földet, lenyűgözni az elemeket; gyermekek vagyunk az óriások kezében, tudatlanok az ismeretlennel szemben. Most már hiába keseregünk a katasztrófa felett, a holtakat nem ébresztjük fel csak eltemethetjük és elfeledhetjük. Igen elfeledjük és jön egy új óriás, amely megbirkózik a tengerrel és a levegővel és lesznek új mártírok, új hősök, gyávák és tudatlanok, mert mindig

rohanni akarunk előre, mindig csak előre, a sötétségen keresztül, ezer halálon keresztül . . .

Aztán a nap is elsötétült egy órára. Nekünk már ez is csak látványosság, mely minden borzalmát elvesztette. Amióta harmadfélezer esztendővel ezelőtt az első napfogyatkozást megjósolták, óriási munkát végzett ezen a téren az emberi gondolkodás Mennyi előítéletei, babonái kellett legyőznie, hogy ma már nem látunk benne világot romboló eseményt, nagy veszedelmek előjelét, hanem természetes egyszerű dolgot, melyet percre kiszámított előre a tudomány.

A természet jelenségei mellett az emberi élet válságai is folynak tovább. Itt nem használunk az elméletek, a kipróbált rendszerek. Az élet a maga sokféleségében nehezebben árulja el törvényeit, mint a naiv, egyszerű természet.

Politikai életünk válságairól e lapok hűségesen beszámolnak napról-napra közönségünknek. A jövő képe ma még csak megbeszélésekben alakul ki és ezekről csak annyit jut a nyilvánosság elé, amennyi hangulatkeltés szempontjából szükséges.

Belső válságunk mellett sürgős elintézésre várnak közös ügyeink. A közös külügyminiszter legfelsőbb meghatalmazására a delegációknak a két kormány alkotmányos befolyásának gyakorlása mellett létrejött 1912. évre vonatkozó közös kiadások és bevételekről szóló költségelőirányzatot tárgyalás és határozatho-

vesen fogadott. Olyan volt, mint egy régi arckép, de a szemében fiatalosan maliciózus tűz csillogott. Teával kínált és különösen Lucy elhalmozta bókjaival és kedvességével.

Lucy félénken feleltette: Igen, asszonyom — Oh, bizonyára, asszonyom; zavartan mosolygott kínos erőltetésében, hogy a társaságbeli uri szszony benyomását keltse. Olykorolykos az ajkába harapott. Ilyenkor bizonyára valami fesztelen kifejezést harapott el a nyelve hegyéről, amely még virágárus-boliban ragadt reá, ahonnan Lestral magához vette.

Végül is Lestral, úgy látszott, végét akarta vetni az együttlétnek. Így szólt:

— Apropos, kedves néni, Forelnek és a feleségének két szoba kell. Nem merik neked megmondani, de elég komolyan összekülönböztek. Ugy-e, Forel? Beszéli hát!

— Igen dadogta — a feleségem és én . . . Lucy is zavartan tette hozzá:

— Igen . . . én és a férjem . . .

A néni mintha mulattatta volna zavarrunk.

— Pedig az jó alkalom volna a kibékülésre!

— Ah! nem ismered őket — vágott közbe Lestral — hiába próbálnád . . .

A néni diszkrét volt, nem is erősködött tovább, hanem Lucy szobájába kísérté.

Engem egy inas vezetett szobámhoz. De a lépcsőnél találkoztam a néniel.

— Oh — mondá szemrehányóan — csak nem komoly a dolog. Béküljenek ki. Tegyük meg az én kedvemért.

— Én nem kívánék jobbat, de ő . . .

zatal végett elő fogja terjeszteni. A költségelőirányzat az ideai közös kiadásokon és bevételeken kívül még a boszniai és hercegovinai parancsnokságok, csapatok és intézetek számára való rendkívüli szükségleteket, továbbá a hadügyminiszterium egy-egy javaslatát a hadsereg kiépítése, illetve a hadiflotta kiépítése céljából szükséges rendkívüli hitelek megszavazása dolgában. A hadügyminiszterium továbbá a delegációktól egyszeri rendkívüli hitel megszavazását kéri a hadsereg új tábori tűzészeti anyagának beszerzésére és a pólai várrayonban szükséges kikötői munkálatok végeztetése céljából.

Együttal a közös pénzügyminiszterium külön javaslatot fog benyújtani, amelyben előterjeszti az 1909. évi közös kiadások és bevételek zárszámadását.

Az 1912. évi közös költségelőirányzat összes bruttó követelése 481,436.766 K, levonva az előirányzott saját fedezetet 10,313.444 kor. marad nettó követelésül 470,923.328 K; a költségvetés tehát 22,333.519 K-val magasabb, mint az 1911. évben.

Az egyes tárcák rendes nettókövetelését következő számok mutatják:

1. Közös külügyminiszterium 10 millió 209.484 K, vagyis 623.789 K-val több, mint 1911-ben.

2. Hadügyminiszterium:
a) had ereg 372.380.331 K, vagyis 18

— Ó majd meghal a vágytól... mondta... csak szegényli megalázni magát az öcsém előtt. Pedig ő mitsem tudna. A ház tulsó végében alszik.

Igy csevegve elvezetett egy ajtóig s azt felnyitva, gyöngéden betaszított egy világos szobába, ahol szemközt álltam Lucyvel.

— Itt hozom a bűnöst, gyermekem. Gyorsan, bocsásson meg neki!

Miután az ajtó bezáródott, zavartan fordultam Lucyhez:

— Bocsásson meg, kérem . . . láthatta... nem az én hibám.

— Ez az öreg asszony bolond; engem is mindenáron békíteni akart. Azt hittem, ön erősebb lesz.

— Hogyan lehettem volna. Egy ilyen boldogság elképzelése is megmámorit. Hát még a valóság . . .

— Ha ezt tudom, nem hagyom nyitva az ajtómat. Távozzék, kérem.

— Hova? Fellármázam a házat? Eláruljuk az igazságot?

— Jó. Hát aludjon itt a karosszékben. Én felöltözve az ágyra fekszem.

— Helyes. Leültem.

— Tudja-e, hogy már sokszor csodáltam magát, de még soha sem annyira, mikor ily tökéletes finomsággal adta a nagyvilági nő szerepét.

— Igazán? Eltaláltam?

— Tökéletes volt. Büszke voltam a feleségemre. A néni pedig egyszerűen elra-

„A Tengerpart“ tárcája.

A jó néni.

Soha egy kalandom olyan váratlanul nem érkezett, mint akkor, Lucyvel, ki az időben Lestral barátnője volt — beszélte Forel Georges.

Este 10 órakor egy pneu pukkanása megállította autónkat. Tourstól néhány kilométernyire s nem tudtuk, mitévők legyünk. Midőn végre Lestral kibökkentette:

— Egy öreg nagynéném lakik e tájon. Alig negyedórán van a birtoka. De . . . Lucy . . .

— Olyan kényes? — kérde Lucy

— Csöppet sem. De mégis . . . Zavarban volnék. A kora . . . a tisztelet . . . És végül is jobban szeretném, ha nem tudna felőle.

— Mond, hogy Forel barátnője vagyok.

— Kitűnő ötlet — szóltam mohón.

S aljas hízélgéssel folytattam:

— Sőt, mondjuk, hogy a feleségem. Ugy még illendőbb.

— Hogyne! — ellenkezett Lestral. — Hogy egy szobába dugjon benneteket.

— Gondolod? — szólt Lucy — sok olyan házasság van, ahol . . .

— Igen — erősködött tovább — azt fogjuk mondani, hogy haragban vagyunk.

— Egyébként is már aludni fog — hagyta helyben Lestral — s a cseldekkkel majd elintézem.

Az öreg dáma még nem aludt. Igen ked-

millió 136,254 K-val több, mint az 1911-ik évben;

b) haditengerészet 67,714.150 K, vagyis 3,551.740 K-val több, mint 1911. évben.

3. Közös pénzügyminiszterium 4,697.872 K, azaz 20,286 K-val több, mint 1911-ben.

E szükségleteken kívül a közös hadügyminiszterium a delegációktól többrendbeli hitelt kér rendkívüli szükségletekre. Rendkívüli hadügyi szükségletekre Bosznia- és Hercegovina parancsnokságai, csapatai és intézetei részére 1912. évben még 12,768.346 K lesz szükséges, amely összeg a monarchia két állama részéről kvótászerűen volna fedezendő. A delegációk továbbá a következő rendkívüli hitelekért fognak tárgyalni. Rendkívüli hitel a cs. és kir. hadsereg fejlesztésére 19 millió K, rendkívüli tüzérségi hitel az új vártüzérségi anyag beszerzésére (folytatólagos részlet) 4 millió K, — a flotta fejlesztésére szolgáló tervszerűen több évre beosztott beszerzések címén második részletül 67,000.000 rendkívüli hitel a polai várrayonban szükséges kikötői munkálatok végeztetésére 1911. évre szóló 100,000 koronányi rendkívüli hitel. Továbbra a közös külügyminiszterium az 1911. évre megszavazott 227,000.050 K felhasználási és elszámolási tartamának prolongálását. Épügy a hadügyminiszterium is kéri a hadsereg és haditengerészet részére megszavazott többrendbeli rendkívüli hitel felhasználási és elszámolási tartamának prolongálását.

A katonai köröket a nyári hadgyakorlatok is élénken foglalkoztatják. A tervezet szerint Mezőhegyesen lesznek az ideai manőverek. A mezőhegyesi meg a lippai gyakorlatok előtt Borossebesen is voltak nagy manőverek és a sebési állomáson márványtábla hirdeti annak emlékét, mikor a király vonatindulás előtt vidám beszélgetést folytatott a főszolgabíróval.

A terep a fő, Borossebesen a hegyi vidékek csatabírását kellett próbára tenni. Lippa körül a dombok, hegehupák hadviselését mutatta a manőver. Most pedig az alföldi síkok háboruját veszik gyakorlóra. Ugy mondják, hogy minden hadgyakorlat valamely képzel, de possibilis ellenség föltételezésével történik és a hadgyakorlat helyét úgy választják meg, hogy hasonlítson ahhoz a vidékhez, ahol az esetleges ellenség-állam katonáival háborura

gadta. Az imént is szerencsét kívánt egy ilyen feleséghez.

Mosolya felbátorított.

— Hogyne engedtem volna át magam egy ilyen gyönyörű álomnak, ha csak egy estére is — folytattam.

— De... Lestral...

— Ah, ha Lestral tudná, hogy most együtt vagyunk...

— Nem tudhatja. A ház másik végében alszik.

— Önnek mondta a néni? Nos, ha már e helyzetbe jutottunk, ne elégedjünk meg csak a kényelmetlen oldalával, hanem igyekezzünk az élvezetes oldalát is hihasználni.

— Élvezetes? Beszéljen csak maga helyett.

— Ki tudja?

— Ah! Ki tudja? Szemtelen...

De az ajka mosolygott s a szeme bátorítólágg csillant reám.

Másnap óvatosságból már hajnalban szöktem a szobából.

A kitünő nénihez szerencsém volt, mielőtt Lestralt láttam volna.

— Főleg arra kérem — kérleltem mondja meg neki... Tudja, az önértet, a feleségem még mindenáron a duzzogást akarja játszani. Maliciózusan nevetett.

— Nem vagyok olyan ostoba. Egyébként azt hiszi, nem tudom?

— Mit?

— Ej, kedves uram, hogy felszarvazták az öcsémet. Ez majd megtanítja arra, hogy engem máskor is félrevezessen.

Jean Reibrach.

kerülhet a sor. Bizonyára most is ilyen nagy jelentőségű stratégiai nézőpontból keresték ki Mezőhegyest, anélkül, hogy eszükbe jutott volna, hogy Szegedhez, Temesvárhoz, vagy Aradhoz van-e közelebb.

Aminthogy a lippai manőver idején is remélték, most is eszébe fog jutni többeknek: milyen derék dolog lenne, ha a trónörökös, a lefuvas után, egy napos vizitre Szegedre, Aradra vagy Temesvárra is elmenne. A trónörökös látogatásának különös szépsége lenne. Ferenc Ferdinánd, aki még mindig nem cáfolta meg — nem akarta, vagy pedig nem volt módja rá? — azt a hitet, hogy egykori, hűséges alattvalói, a magyarok iránt nem viseltetik tulságos rokonszenvvel, egy csapással meghódíthatná a magyar sziveket, ha e városokat meglátogatná. Például Szegedet, ezt a szinmagyar várost, ezt a magyar nemzeti fővárost. S ennél a látogatásnál bizonyára az egész ország hallgatná lelkesedéssel a magas látogatások szokott beköszöntőjét: „örömmel jöttem e helyre...”

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1-ig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A Nákó-könyvtár az állami tisztviselők egyesülete tagjai részére minden pénteken este 6-tól 7-ig áll rendelkezésre a Cambieri-téri állami elemi fiúiskolában.

— A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— A népkert (Giardino publico) nyitva van este 7 óráig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— A tersattói Frangepán-vá naponta megtekinthető egy korona beléptidj ellenében. (Feljárt a susáki híddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevarde-on.)

— József főherceg diszkertje (a kormányzói palota mellett) megtekinthető a fenséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidj nincs.

— Az „Adriatica” cognacgyár susáki gyártelepe minden előzetes engedély nélkül megtekinthető reggel 9 órától este 6-ig.

— A Danubius-hajógyár telepe, a rizshántológyár, a papírgyár, a kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

— Kinevezések a kormányzóságon. A hivatalos lap legközelebbi száma közli, hogy a miniszterelnök a fiumei kormányzósághoz beosztott dr. Villányi Frigyes miniszteri fogalmazót miniszteri segédtitkárrá, Balogh Károlyt és Lengyel Emil miniszteri segédfogalmazókat fogalmazókká nevezte ki.

— A pénzügyi bizottság ülése. A pénzügyi bizottság tegnap délelőtt ülést tartott Mohovich Donát első alpolgármester elnöklésével. A bizottság a plassei vízvezeték kibővítésére 22,800 koronát szavazott meg. A vilamos hálózat kiépítésére vonatkozó költségek megállapítását más ülésre halasztották. Több jelentéktelen ügy elintézése következett ezután. A városi zenészek új egyenruhájára 2000 koronát szavazott meg a bizottság.

— A «Szigetvár» Abbáziában. A „Szigetvár” nevű csatahajó néhány nap óta Abbazia előtt horgonyoz. A hajó a sebenicói altisztképző hajóiskola utolsó évfolyambeli növendékeivel csak most indult el Pólából négy hónapig tartó utra, amely idő alatt a hajónövendékek teljes gyakorlati kiképzést nyernek.

— Az adókövető bizottság működése. Az 1911—1912. évre alakult egyenesadókövető bizottság holnap 1912. évi április hó 25-én d. u. 3 órakor a városháza kistermében ülést tart és tárgyalni fogja azon III. osztályú kereseti adó alá tartozó adózók kiszabási javaslatait, kiknek nevei F—L betűkkel kezdődik.

— Fiumében elfogott trieszti rabló. A trieszti rendőrség egyik detektívje tegnap Fiuméba jött, hogy több rabló után nyomozzon. Triesztben ugyanis vasárnap délelőtt Levi Gyula kereskedő raktárában betörők jártak, akiket a kereskedő in flagranti ért. Ekkor az egyik betörő revolvert szegzet a kereskedőnek, míg egy másik hasbaszurta Levit. A kereskedő az utcára futott, ahol összeesett. A kés még a tésztében volt s a járókelők közül húzta ki valaki. Az elmenekült rablók egyike egy cipőt felejtett a raktárban. Ez értékes bűnjel volt, amely a rablók nyomára vezetett. A cipő cégfelírásán ugyanis egy fiumei cipész szerepelt. A Triesztből idejött detektív a fiumei rendőrség detektívjei segítségével megtalálta a cipészt, aki a cipőben felismerte a saját munkáját s megadta a cipő tulajdonosának személyleírását. Ennek alapján tegnap délután a Delta farakodó helyen letartóztatták Radomanovics Miklós 27 éves kőművest. A letartóztatásnál ellenszegült s csak nagynehezen tudták ártalmatlanná tenni. A kézrekerített betörőt a rendőrségre vitték. Remélik, hogy társait is sikerülni fog egy-két napon belül hurokra keríteni.

— Magyar lovak Tripoliszban. Az olaszok tripoliszi hadviselése a lovak százaiba meg ezreibe kerül. Az olasz hadvezetőség azért a lótenyésztésükre nevezetes országokba kiküldte megbízottait, hogy az olasz hadsereg részére megfelelő lovakat vásároljanak. A lóvásárló olasz katonatisztek, mint pár héttel ezelőtt megirtuk, a Bácskában tartózkodtak legutóbb lóvásárlás céljából. Castinelli kapitány és Michele Maggi katonai főállatorvos most Somogy megyéért keresik fel, hogy az olasz kormány megbízásából a tripoliszi háboruban résztvevő csapatok részére lovakat vásároljanak. A megbízottak április 28-án érkezőnek meg egy közismert somogyi földbirtokoshoz és 29-én legelsősorban a büssüi országos vásárt látogatják meg. Ha a vásárt kielégítőnek találják, úgy onnant a többi somogyi vásárokat és jelesebb lótenyésztő községeket is meglátogatják. A Somogyban vásárolt magyar lovakat Fiumén át fogják a tripoliszi harctérre szállítani.

— A kikötőből. Április 23. Érkezett: „Jadran” osztrák gőzös Velencéből üresen.

Indult: „Salvo” olasz gőzös Triesztbe 670 tonna fával; „Perseveranza” olasz gőzös Dernába 1400 tonna fával; „Deák” magyar gőzös Bordeauxba 2200 tonna fával; „Arcadian” német gőzös Hamburgba 50 tonna babbal, 40 tonna paraffinnal és 20 tonna almával; „Euterpe” osztrák gőzös Konstantinápolyba 150 tonna cukorral, 60 tonna rizsszel és 90 láda üvegáruval.

— A Duna—Adria vasut sorsa. A szandzsák vasut terve minduntalan felmerült. Most azt az érdekes jelentést közlik, hogy külügyminiszteriumunk a szandzsák-vasut ügyében már két évvel ezelőtt végleges megállapodásra jutott az ozmán kormányval. A portának tudomása van arról, hogy a bosnyák határtól (Uvactól) Mitrovicáig terjedő vonal összes tervei készen vannak a keleti vasutak igazgatóságánál, sőt e vonal létesítése föl van véve a török vasutépítések programjába. Miután azonban más vonalak építése sürgősebb és az állam maga nem rendelkezik pénzzel, kívánatos, hogy Ausztria és Magyarország adjanak impulzust valamely konzorciumnak, hogy a koncessziót kikérje és az építést megkezdje. Ezzel szemben a Duna-Adria vasut még mindig nem lépte át a pusztá óhajtás stádiumát és belátható időn belül még komoly tárgyalás alapja sem lehet. Olaszország a mostani háborúval ennek a tervnek megvalósítását hosszú időre visszavetette. A szandzsák-vasut megépítésénél körülbelül százmillió korona befektetésről lévén szó, melynek kellő kamatozása egyelőre kétséges. Azonban a vasut, melyről már a Széll-kormány alatt is szó volt, nemcsak azért fontos, mert utat nyit nekünk Szaloniki felé hanem mint a Duna—Adria vasuti vonal

ellenterve, ez utóbbinak megvalósítását igazán háttérbe szorítaná.

— A drágaság és a haditengerészet. Előrelátható volt, hogy a drágaság a haditengerészet személyzetének az élelmezésénél is jelentékenyen észrevehető lesz. Az élelmiszereknek, különösen a husnak és bornak hallatlan drágulása a haditengerészet élelmezési osztályának gondos előirányzatát is semmivé tette, úgy hogy abból a legénységet ellátni lehetetlen. E-ért a haditengerészet vezetősége elhatározta, hogy a földközi és adriai tengeren szolgáló hajók legénységének fejenkénti táppénzét felemeli 1 kor. 3 fillérről 1 korona 15 fillérré, a kikötőkben horgonyzó hajókra pedig 83 fillérről 1 koronára. A „Huszár” típusu torpedónaszádok, továbbá a tenger alatt járó és cirkáló naszádok táppénzét hasonló okokból 1 korona 50 fillérről 1 korona 85 fillérré emelik. A borárak emelkedésére való tekintettel fel-emelik a borbeszerzés árát is, míg az egészségügyi szempontból teázást szorított gép- és villamos-, továbbá a szénkezelő és pékszemélyzet eddigi 14 fillér teajárulékát 21 fillérré emelik. A haditengerészeti igazgatás ezen új ármegegyeztetés kiadásakor a gőz- és villamosgép kezelő személyzet számára két reggelit engedélyez, mert a kazánok mellett és a géphelyiségekben való nehéz szolgálat ezeknek az embereknek az erejét sokkal jobban igénybe veszi, mint egyéb munka. Ezeknek ugyanis a kora hajnali órákban kiadott reggeli nem elegendő és azt később egy második adaggal kell pótolni.

— Viz alatt járó Dreadnought. Az orosz tengerészeti miniszter egy orosz tengerész-mérnököt oly óriás méretű tengeralatt járó hajó tervének elkészítésével bízott meg, amely jóval felülmúlja mind nagyság, mind pedig teljesítőképesség tekintetében az eddig meglévőket. Így az új hajó 72 óráig maradhat a víz alatt, míg a mostainak legfeljebb 24 óráig bírják ki; továbbá míg az utóbbiak csak 30–44 méter mélységig süllyedhetnek le, addig az új orosz hajó 120 méter mélységig is süllyedhet. Csak éppen a sebesség maradjon a régi, tudniillik a víz színén óránként 26, vizalatt 10 tengeri mértföld. Annál nagyobb lesz azonban a hadiszerszámok és felszerelések: 36 torpedót, 120 vizalatti aknát és öt gyorstűzelő ágyút fog hordozni. Az orosz tengerészeti kormány nagyban hirdeti az új típusu hajó szükségességét, amely hivatva lenne pótolni a rengeteg pénzbe kerülő sorhajókat és legközelebb fölhatalmazást kér, hogy a megszávozott négy pánccs helyett inkább 20 ily új típusu tengeralatt járó hajót építhessen, amelyek háború esetén teljesen lehetetlenné tennék az ellenséges hajók támadását. Az orosz kormány még sem akarja elsőnek a tervbevétt 4500 tonnás hajót megépíteni, hanem egyelőre kisebb meretű kísérletezik. Most készül az első 1500 tonna vízkiszorító képességű víz alatt járó Dreadnought a szebasztopolji hajógyárban; ez évben tervezik vízrebocsátását. Hogyha ez a hajó kísérletek során kifogástalannak bizonyul, nyomban hozzafognak a 4500 tonnás hajó építéséhez.

— A «Jadran» gőzös balesete. Megírtuk tegnap, hogy a Ragusea hajóstársaság „Jadran” gőzöse Velence közelében homokzátonyra jutott. A hajó tegnap a dagály beálltával saját erejéből leszábadt a homokzátonyról s folytatta útját. Tegnap este ideérkezett.

— Új hajóóriások. A 46.328 bruttó-tonnás óriás, mely legelső útján a tenger fenekére került, nem sokáig élvezte volna azt a dicsőséget, hogy az oceán valamennyi kolosszusa közt a legnagyobb. A jövő hóapban vízrebocsátják Hamburgban az *Imperator*t, Angliában pedig az *Aquitaniát*. Amazt a Hamburg—Amerika vonal, emezt a Cunard-társaság építeti s mind a két ötvenezer bruttó-tonnás világsoda lesz. A nagyság dicsőségének persze ezek sem fognak örvideni, mert ugyanaz a White Star társaság, mely az Olympic és a Titanic nevű Leviathánokkal főzte le ver-

senytársait, Harland-Wolff hajógyárában ötvennégyezer tonnás gigászt épített. Ez lesz a világ legnagyobb hajója s olyan méretekkel készült, melyeket még tíz évvel ezelőtt senki komolyan nem vett számításba. Az épülőfélben levő hajónak *Gigantic* lesz a neve. A hossza 924 angol láb, (körülbelül 300 méter); szélessége 94 angol láb (körülbelül 33 méter). Jóval hosszabb lesz tehát a budapesti parlamenti palotánál. Ez sem gyorshajónak épül, mint ahogy a Titanic sem volt az. De hatezer ember szállítására lesz berendezve. A Hamburg—Amerika vonal az Imperatoron kívül még két darab ötvenezer tonnás gőzöst rendelt meg s így rövid idő múlva az oceán mai primadonnája, az Olympic, hatodik helyre szorul. De miután az épülőfélben levő óriások egyike sem gyorsgőzös, gyorsaság tekintetében a Cunard-vonal marad a vállalatok élén, mert a Mauretania és Lusitania nevű harminckétezer tonnás gőzösei sebességével a nagyobb kolosszusok nem versenyezhetnek. Hatvanezer lőerejű gépet egyike sem építenek be, mert a kőszénfogyasztás nem áll arányban azzal az egynapi előnnyel, melyet a gyorsgőzös nyújt. Természetes, hogy a Gigantic berendezése minden eddigit felül fog mulni. Nemcsak színház, hangversenyterem, tánc terem, uszoda, gőzfürdő, valóságos kert, fényes boltok, szabók, játékterek stb. lesznek a hajón hanem olyan kényelmi berendezések is, melyeket meglepetésül tartogat a Wilhe Star a közönségnek. Remélhető, hogy mentőcsónak is lesz elégséges számban s mire járatait megkezd, a minapi szörnyű katasztrófát elfelejtik az amerikai milliósok.

— Öngyilkosság a tengeren. A tegnapelőtt Triesztbe érkezett „Carniola” gőzös parancsnoka jelentést tett az ottani révhatóságnak, hogy a gőzös Fiuméből Triesztbe való útjában Stipiza A. másodgépész a tengerbe ugrott s elmerült. Holttestét nem találták meg. Az öngyilkosság okát nem ismerik.

— Két év után. Két évvel ezelőtt Brozicevics Ármín susáki kereskedő üzletéből ismeretlen tettesek három száz, 320 korona értékű kávért lopak. A susáki rendőrség a minap tartóztatta Mrsich József és Ficor Ferdinánd napszámosokat, akik egy véletlen folytán kerültek a rendőrség kezére s a két tolvaj beismerte, hogy Scrobogna Lambert nevű társukkal együtt követék el a kávélopást. Scrobogna most a katonaságnál van.

— Szerencsétlenség a kőbányában. Martinschizán, a vaskohó-építési telepen tegnap halálos baleset történt. *Ruzich Máté* és *Rajacich Rade* munkások dinamitot helyeztek el a kifurt sziklába. Ruzich rendes szokás szerint egy bottal igyekezett a dinamitot betolni a nyílásba. A dinamit eközben felrobbant s a négy méternyi magas sziklát szétrepesztette. A szikla tetején álló Rajacich leugrott s megmenekült, Ruzichot azonban a leguruló kődarabok öszszeszevették. Holttestét a tetsattói halottasházba vitték.

— Az olasz életbiztosítási monopólium. Az új életbiztosítási törvényt a szenátus ülésében — mint Rómából jelentik — igen érdekesen magyarázták a magánbiztosítási vállalatokra nézve. Az új rendszer ugyanis tudvalevőleg tízéves átmeneti állapotot vezet be, mely szerint a magánbiztosítási vállalatok üzemet tovább folytathatják azon feltétel alatt, hogy újonnan kötendő üzleteik 40%-át a létesítendő új állami biztosító-intézetnél kötelesek viszontbiztosítani. A szenátusi bizottság tekintettel arra, hogy a biztosító-társaságok az említett 40%-on kívül prémium-bevételeik 50%-át kötelesek olasz értékpapírokban deponálni, kimondta, hogy az új törvény akként vitessék keresztül, hogy a 40%-os viszontbiztosítási és 50%-os deponálási kötelezettség ne álljanak egymás mellett, hanem az utóbbi csak a 40%-os viszontbiztosítási kvótával csökkentett prémiumra szorítkozzék. Ez a rendelkezés különös gyakorlati fontossággal épp az adott viszonyok között bír, mikor is nincs alkalma az olasz pénzügyviszonyok következtében a papírok kedvező kamatoztatására.

— Vérengző katona. Vasárnap este *Tomasich István* 25 és *Kaszárda Sándor* 19 éves magántisztviselők a via Leonardo de Vincin levő lakásuk előtt az utcán társalogtak. Ekkor mellőlük lépett egy ittas Jellasich-katona, aki megjegyzéseket tett rájuk. A két fiatalember nem is hederített rá, mire a katona, aki ugylátszik erőszakkal verekedni akart, bántalmazni kezdte őket. Erre mindketten rávetették magukat a közlegényre, aki bajonettet rántott. A vérengzés a közbelépett rendőr akadályozta meg s bekiáltta a katonát a kaszárnnyába. Kaszárda és Tomasich jelentéktelen sérüléseket szenvedtek.

— Bristol szálló, kávéház és étterem. Teljesen új éület, 80 modernül berendezett szobával. Villany, lift, fürdőszobák. A kávéházban és étteremben elsőrendű kiszolgálás.

■ TŐZSDE ■

	Apr. 22 zárlat	Mai árf. 1/2 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	833.75	832.50
Oszták hitelrészvény	635.50	636.—
4%-os koronajáradék	89.20	89.20
Oszt.-magy. államvasut	727.—	728.—
Jelzálogbank	468.50	468.—
Leszámitolóbank	542.75	543.—
Hazai Bank	302.—	302.—
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	665.—	666.—
Rimamurányi	727.—	729.—
Salgótarjáni	718.—	719.—
Közúti Vasut	791.—	792.50
Városl. Villamos	412.25	412.—
Adria	520.—	—
Déli Vasut	105.—	—
Magyar Cukoripar	3210.—	—
Rizsgyár	4000.—	—

	Apr. 22 zárlat	Mai árf. 1/2 óra
Budapesti Gabonatózsde. (50 kilogrammonként.)		
Buza áprilisra	12.01	12.03
Buza májusra	11.95	11.89
Buza októberre	11.34	11.30
Rozs áprilisra	10.77	10.73
Rozs októberre	9.40	9.37
Tengeri májusra	9.43	9.38
Tengeri júliusra	9.33	9.28
Zab áprilisra	10.03	9.29
Zab októberre	8.90	8.89

	Apr. 22 zárlat	Mai árf. 1/2 óra
Bécsi Értéktőzsde.		
Oszták hitelrészvény	635.75	636.—
Magyar hitelrészvény	833.—	832.—
Oszták magyar államvasut	728.50	727.50
Alpesi	955.50	957.—
Déli Vasut	—	105.50
Skoda	720.—	724.—
Oszt. koronajár.	89.15	—

	Legutóbbi kötések átlagár.
Fiumei és trieszti értékek:	
Fiumei 4%-os kölcsönköt.	92.50
Magyar-Horvát Gőzhajózárs.	7000.—
Magyar Horvát Szabadhajózás	1010.—
Orient tengerhajózársi társ.	1190.—
Oszták Lloyd	547.—
Stabilim. Tecnico	9800.—
Navigazione Libera Triest	544.—
Austro-Americana	270.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	305.—
Litorale Bank és Takaréksz. Susak	228.—
Banca Fiumana	630.—
Fiumei Népbank	110.—
Magyar Olajgyár	215.—
Prodotti Chimici	8700.—
I. Horvát Takarékpénztár	5780.—
Ital. Forgalmi r. t.	2500.—
„Kerka” dalmát vízművek r. t.	500.—
Spalato Portland Cement	290.—
I. Trieszti Rizsgyár	380.—
Riunione Adriatica	1017.—
Assicurazioni Generali	4615.—
	1025.—

Tisztelettel értesítjük a n. é közönséget, hogy a VIA GIUSEPPE PARINI 6. sz. alatt lévő

fodrász termet

társulásunk folytán közösen vezetjük s minden szaktudásunkat és erőnket a t. vendégek kényelmének és igényeinek ki-elégítésére fogjuk fordítani.

Tisztelettel

Záríts János és Szerblyin István
fodrászmesterek

Távirat ◀▶ Telefon

A kormány bemutatkozása.

BUDAPEST, ápr. 23. Az új kormány a jövő héten hétfőn mutatkozik be a képviselőházban. Lukács László még nem adta fel a reményt, hogy sikerülni fog a megkezdett tanácskozás befejezése előtt is hétfőn az új kormánynak bemutatkozni. Lukács László különben elkészült arra a másik eshetőségre is, hogy ha a Házban a kormány kinevezése fellethosszabb, napokig tartó vita indulna meg, akkor a Ház tanácskozásait félbeszakítja és egy heti szünetet fog kérni, hogy ez idő alatt a delegációk összeülhessenek. A delegációs tárgyalások április 30-án kezdődnek s előreláthatólag a Reichsrat horvát vitájára való tekintettel legalább egy héttig fognak eltartani.

A béketárgyalások.

BUDAPEST, ápr. 23. Az új kormány és a Justh-párt között még mindig folynak a béketárgyalások. Ma délelőtt Justh Gyula felkereste Lukács László miniszterelnököt és átadta pártja végleges választát a választójogi reformra vonatkozólag. A béketárgyalások semmi eredményeinek nem kecsegtettek, mert a Justh-párt vezéreinek tegnap esti tanácskozása olyan eredménnyel végződött, hogy a párt semmi szín alatt sem fogadja el Lukács választójogi tervezetét, még csak a tárgyalás alapjait sem.

A Kossuth-párt értekezlete.

BUDAPEST, ápr. 23. Ma délelőtt 11 órakor Kossuth Ferenc lakásán megjelentek gróf Apponyi Albert, Szentiványi Árpád és a Kossuth-pártnak még néhány vezető tagja és alapos tárgyalás alá vették Lukács László kibontakozási tervezetét.

A választói reform.

BUDAPEST, ápr. 23. A féléves „Budapesti Tudósító” közli, hogy a lapokban a legkülönbözőbb részletek jelentek meg Lukács László választójogi tervezetéről. Ezekkel szemben a Budapesti tudósítót illetékes helyről felhatalmazták annak kijelentésére, hogy a lapokban megjelent s a választójogi reform tervezetére vonatkozó közlemények önkényes kombinációkon alapulnak.

Lukács és Justh.

BUDAPEST, ápr. 23. Lukács miniszterelnök tegnap este két órán át tanácskozott Justh Gyulával. Justh tegnap este összehívta a párt vezéreiből, akikkel egy óra hosszat tárgyalt.

A horvát diákok Belgrádban.

ZÁGRÁB, ápr. 23. Az „Obzor” tegnapi száma megcáfolja azt a hírt, mely szerint a Belgrádban tartózkodó horvát diákok Péter királyt „Éljen a délszláv uralkodó” kiáltásokkal fogadták volna.

BELGRÁD, ápr. 23. A horvát diákok a tiszteletükre tegnap rendezett ünnepeken megtekintették a szerb szokolisták mutatványait. A tornamutatókat Sándor trónörökös és Jovanovics kultuszminiszter is végignézték.

A budapesti pályaudvarok kihelyezése.

BUDAPEST, ápr. 23. Esztendőnk óta vajudik a fővárosi vasuti pályaudvarok kihelyezésének problémája, amelyre az államvasutak és a miniszteriumok már nagyon sok tervezetet készítettek. Beöthy László kereskedelmi miniszter a kérdés helyszíni tanulmányozása végett ma nagy bizottsággal kiment Rákosra, ahol az új pályaudvart építeni fogják és rész-

letesen tájékozódott a neki bemutatott elhelyezési módokról.

A dunántúli bankógyár.

NAGYKANIZSA, ápr. 23. A Zörnyéken egy idő óta rengeteg mennyiségű hamis husz-koronás bankó van forgalomban. A rendőrség nagy apparátussal nyomoz, hogy a hamisítókát kézrekerítse.

Felgyógyult osztrák miniszterek.

BÉCS, ápr. 23. Zaleski pénzügyminiszter felgyógyult s rövid szabadságát még Dalmáciában fogja tölteni, honnan a reszortügyeket is intézni fogja. Trnka közgazdasági miniszter nyakát operáltatta s már javul állapotja. Brat földművelésügyi miniszter szintén felgyógyult már.

A „Titanic” menekültjei.

NEW-YORK, ápr. 23. A „Titanic” megmenekült személyzete tegnap utasítást kapott a White Star Line londoni igazgatóságától, hogy a „Lapland” gőzösön azonnal induljanak vissza. A parancsot azonban a legénység aligha fogja teljesíteni. A megmenekült alkalmazottak közül többen kifakadtak a társaság ellen.

LONDON, ápr. 23. A Titanicről megmenekült egy Klein nevű magyar származású matróz is, aki a newyorki szenátus vizsgáló bizottsága előtt azt vallotta, hogy a stewardok az összeütközést megelőzőleg pezsgőt szolgáltak fel. Az utasok nagyon sok pezsgőt meghagytak és azt a maradékot megitták a stewardok, akik valamennyien be voltak rugva. Klein azt állítja, hogy a tengert távcsővel kémlelő őr a figyelő lyukban elaludt.

A magyar matróz ezt a vallomását megismételte a clevelandi osztrák-magyar konzulátuson is, de vallomásának nem akarnak hitelt adni.

Az olasz flotta a török partokon.

ATHÉN, ápr. 23. Szamoszból táviratozzák: Egy olasz páncéloscirkáló torpedórajttal kísérve megjelent Vathi előtt s háromnegyed órán keresztül bombázta a kaszárnyát. A kikötőben egy hercegi yacht tartózkodott, amelyre a lövések találtak. A cirkáló parancsnoka a hajón megjelent török követeknek határidőt adott a kaszárnya török zászlójának levételére. Miután ez nem történt meg, az olasz hadihajó rommálta a kaszárnyát, a yachtot a torpedók elsüllyesztették.

MILANO, ápr. 23. A „Corr. della Sera” jelenti: Athénből táviratozzák: Rhodosz és Szamosz sziget mintegy 4000 főnyi katonasága, az olasz hadihajók megjelenése alkalmából visszavonult a belföld felé. A kormányzó felszólította az idegen lakosságot a fegyveres védekezésre, az idegenek azonban kijelentették, hogy nincs mitől félniük. Tegnap Syra és Thermia görög szigetek között kilenc olasz hadihajóból álló flotta vonult el.

SZALONIKI, ápr. 23. Imbros szigetről jelentik, hogy a sziget mellett tegnap husz hajóból álló olasz flotta igyekezett a Dardanellák felé. Cavallából jelentik, hogy Lemnos előtt olasz hadihajók állanak.

KONSTANTINÁPOLY, 23. A kormány Lemnosz, Tenedosz és Khiosz szigetektől semmi hírt sem kap, mert az olasz flotta elvágta a tengeralatti kábeleket. Ebből azt következtetik, hogy az olaszok meg akarják szállani a szigeteket.

KONSTANTINÁPOLY, ápr. 23. A révhátóság közvetlen tudatta a hajóstársaságokkal és ügynökségekkel, hogy megkezdték a Dardanellák robbanó aknáinak a felszedését. Az aknák

eltávolítása körülbelül 2-3 napig fog tartani. Ezután a kereskedelmi hajók akadálytalanul fognak közlekedni. A szigettengeren levő olasz hajókról semmi hír sem érkezett.

Szerelmi dráma.

BÉCS, ápr. 23. Dr. Munk Hugó gyakori orvos megszöktette Reichenbergből Katz dr. feleségét. Az asszonnyal tegnap kirándult a Praterbe s ott revolverével rálőtt az asszonnyra, azután öngyilkosságot követett el. Az asszony szerencsére csak kisebb horzsolást szenvedett.

A taifun.

LONDON, ápr. 23. Cifuból táviratozzák, hogy a „Saikomanu” japán személyszállító gőzöst taifun érte. A hajó elsüllyedt, utasait és személyzetét azonban megmentették.

Bombaküldemény Rómába.

INNSBRUCK, ápr. 23. A vámhivatalban egy csomagot foglaltak le, melyben két bomba volt. A csomag a római tűzérparancsnokságnak volt címezve. A csomag Kúbeckből érkezett.

„Margherita” mozgó
Via Alessandro Manzoni 3.

Hétfő április 22-től szerda 24-éig.

Gaumont Journal 15 szám.

A világ legújabb kinema felvételei.

JÓVÁTETT VÉTKEK.

Megindító dráma, igen előkelő művészek által előadva.

A név becsülete.

Ritkán látható drámai mestermű A „Vitagraph Cy” legújabb nagysikereket arató drámája.

Zigotto meghátrál.

Igen nevetető.

Hungaria Pensio Lussingrande

Elegáns, napos lakószobák; férfi- és hölgy-szalon, kert, 2 terrasz. Villanyvilágítás.

Teljes penzió: lakás háromszori étkezéssel napi 7.— korona.

Ragályos és tuberkulotikusok nem fogadtatnak be.

Pichelmayer Lajos tulajdonos.

Kerestetik jobb házból való 12-14 éves magyar vagy német leány egy öt éves gyermek mellé, naponta reggel 8 órától délután 6-ig. Cim a kiadóhivatalban.

Imperial szálló

Viale Deák, a pályaudvartól egy percnnyire. Fiume legújabb szállodája. - 50 modernül berendezett szobával. - Szobák 2.40 K-tól feljebb Villany. - Lift. - Fürdők.

Tulajdonos LINENBERGER S.

A Tengerpart minden jogos panaszt közöl és minden közérdekű felszólalásnak !!! helyt ad. !!!

Harakiri a kórházban.

TRIESZT, ápr. 23. Tegnap délután fél 4 órakor a trieszti közkórházban egy beteg megunva állandó szenvedéseit, zsebkésével felvágta altestét és meghalt.

Strindberg állapota.

STOCKHOLM, ápr. 23. Strindberg állapota annyira rosszabbodott, hogy az orvosok minden reményt feladtak, sőt, gyomorrákját vonakodnak megoperálni. A morfiom befecskendezések semmi eredménnyel nem járnak. A költő napok óta nem eszik s az éjszakákat álmatlanul tölti.

Automobil szerencsétlenség.

BERLIN, ápr. 23. Oldesioheben tegnap egy automobil, melyben Ecker kereskedő és családja ült, a személyvonat elé került. Ecker és anyósa szörnyethaltak. A többiek súlyosan megsebesültek.

Árad a Duna.

BUDAPEST, ápr. 23. A Duna vize a folytonos esőzések miatt állandóan növekedik. Néhány helyen már kiömlött a víz s nagyobb területeket öntött el.

Használt és új butort

veszek és eladok. Meghívásra házhoz is jövök.

HERSKOVITS S. butorkereskedőnél
Via G. Parini 6. szám.

KOLDISTVÁN (ezelőtt Ertl) MAGYAR ÉTTERMEI**ABBAZIA.**

Magyar villásreggeli. Rendkívüli olcsó árak.
Állandóan frissen csapolt pilseni és kőbányai sör.
A szállóházban olcsó szobák, penzióval vagy anélkül.

Ékszer - arany - ezüst és china - ezüst - áruk

dús választékban szigorú szolid kiszolgálás mellett kaphatók

Steiner Ferencz

ékszerész cézgnél.

::: Fiume, CORSO 35. :::

„MIRAMARE”

Palace szálló, Cirkvenica.

Naposabb mint Abbazia. Az elsőkelő társaság kedvelt szállója. 70 modern, kényelemmel berendezett szoba; villanyvilágítás, lift, meleg tengervíz fürdő a házban. Teljes pensio 8 K-tól feljebb. Elsőrangú konyha. Prospektust küld az igazgatóság.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönséget arról értesíteni, hogy tavaszi és nyári ujdonságaim megérkeztek.

Méretkutatni megrendelések a legdivatosabb szabás szerint készülnek. Szövetmintákat kívánatra a megrendelő lakásán is bemutatok.

Szíves pártfogást kér

Kalmár János férfiszabó
Fiume, Via Ciotta 2 szám.

Eladó

más foglalkozás miatt jól menő fűszerüzlet, spiritusz, kőolaj, fa- és széneladás-sal. Cim a kiadóban.

Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási R.-T., Fiume.**Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.**

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként 4 gyorsjárat Fiuméből Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa) Castelnuovo és Cattaroba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra, Cattarói csak 24 óra.

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume Ancona: hetenként 2-3 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda és vissza.

Ezen gőzösök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyisint Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb.

Fiume-Corfú-Patras kétszer havonként.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt az igazgatóság és a m. kir. államvasutak városi menetjegyjirodája

Első fiumei magyar uri és női**FODRÁSZTEREM**

Fiume, Adria palota.

Végez hajmosást, hajfestést külön női teremben. Mindenféle hajmunka olcsón teljesítetik. Lakásokba, úgy egyes meghívásokra, mint havi előfizetésekre ügyes fodrásznőt küld.

Az uri teremben jó és pontos kiszolgálás.

Telefon 11-60.

«Hungária» szálló és étterem

:: Fiume, Viale Deák. ::

leletes magyar és német konyha. Éjjeli 2 óráig nyitva. - Polgári árak. - Kitűnő kiszolgálás. - Olcsó havi penzió. - Jutányos és szigorúan tiszta nappali és hónapos szobák. - Szíves pártfogást kér

Pusnik F.

A kuglizó szerdára és vasárnapra kiadó.

BUCCARI egyetlen modern szállója**„Jadran” szálló**

Kitűnő étterem s kávéházzal. - Magyar ** konyha. - Legjobban ajánlható. **

Tulajd. Homolka Károly.

József főherceg udvari szállítója.

Nattich Henrik

Fiume, Corso 35.

Nagy raktár mindennemű órákban, ébresztő, ingaórák, precíziós kronométer-órák és láncokban jutányos áron, jótállás mellett. — Saját javítóműhely.

Valódi brünni szövetek

az 1912. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3.10 m. hosszú	1 szelvény 7 korona
teljes férfiruhához (kabát, nadrág és mellény) elegendő, csak	1 szelvény 10 korona
	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.- K.-ért szintegy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkamarát stb. gyári áron küld mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn

Minták ingyen és bérmentve

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövet-szükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Oriási választék. Mintáit, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss, aruban.

SALVATOR**GUMMI SARKAK****VILÁG CZIKK****UTÓLÉRHETETLEN TARTÓSSÁGU!****MINDENÜTT KAPHATÓ.****Buffett Bellevue**

Viale Deák (a kapucinusok új házában)

Hideg és meleg ételek, bel- és külföldi, valamint saját termésű borok. Kőbányai polgári sör mindig frissen.

Szíves pártfogást kér
SZIRMAI GYŐZŐNÉ

A legajánlatosabb fiumei szállók:**„Deák” szálló**

a Deák-korzón és dependance-a a

Bonavia szálló

Via Edm. Amicis. 4.

Mindkét szállóban kitűnő konyha és árnyas kertek. Fajborok és valódi

Pilzeni ösforrás sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

Az összes államokban szabadalmazott és mindennemű kalács, tészta és kenyér dagasztására szolgáló

ECLIPSE DAGASZTÓGÉP

a jelenkor legökételesebb gépe, megtakarít időt és pénzt és **minden konyhában nélkülözhetetlen.**

Három perc alatt lehet vele 6 kgnyi tésztát, bárminőt, akár kenyér akár sütemény készítésére a legkisebb parányig tökéletesen átdagasztani. A gép acélból készült, egyszerű szerkezettel bír, duplán be van fehér horgannyal, vonva nem rozsdásodik soha és minden asztalon könnyen megerősíthető. **Ára 30 K.** Szállítja a **The Eclipse Selling Company** képviselője a magy.-osztrák monarchia részére **É. kel Egon, Fiume, Via del Fosso 9.**

Az Eclipse dagasztógép kapható Fiumében **WELLMANN** Testvérek vaskereskedésében via A. Simonetti 1. a **CONSORZIO FIUMANO** in Ferramenta ed Affini vaskereskedésében via del Fosso 5. **REDLICH L.**-nél Corso 22 és 24. **KORNICZAI G.** üzletében Corso 34 és annak főközletében via Porto a nagy vásárcsarnok mellett. **JECHEL** Ferenc drogériájában Corso 18 és **PAPP R.** drogériájában via delle Pille 1.

Guczul András

ABBAZIA Antoniushof

Elsőrangú uri és női szabó.

Kitüntetve a párizsi nemzetközi kiállításon. A tavaszi és nyári ujdonságok már kaphatók.

Ruhavasalás elfogadtatik.

Kávészé és Tejmérés

Fiume, a Kapucinus templom épületében. - Friss tej és tejtermékek, kívánatra házhoz is szállítanak.

Kávészé. Csokoládé. Tea.
Magyar, német és olasz lapok.

Olcsó árak!

Számos pártfogást kér
Ljubich Jozefin tulajdonosnő

Fehérnemű és uri divatcikkek,

csecsemő fehérneműk különlegessége.

VUJA M. - FIUME

Via Adamich.

TELEFON 74. szám.

Ha egészségét félti

„ADRIA“

savanyu vizet igyék,
mely igen-olcsó és kristálytisza. Baktériummentes magas hegyi forrásvíz. Természetes szénsavval telítve fertőző betegségek-nél, étvágyzavaroknál és emésztési nehézségeknél igen hasznos ital. Borral keverve, kellemes üdítő hatása.

Mindenhol kapható!

Töltőtelep **ABBAZIA** Friedrichshof.

Cirkvenica **Klotild** főhercegnő

szálló 1 percnnyire a kikötőtől. Szobák 2.-- koronától feljebb. **!! Az étteremben olcsó árak. !!**

NOVI Cirkvenica mellett, az **Adria** legszebb üdülőhelye.

„SAN MARINO SZÁLLÓ“

közvetlenül a tengerparton. Teljesen új, modernül berendezett szobák. Saját hideg és meleg tengeri fürdők. Telefon, távirde
:: a házban. Pompás étkezés. ::

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart“ lapkiadó vállalat.

„ADRIA“ szálló és étterem

Via Adamich 5. szám.

Telefonszám 482.

Kitűnő konyha. - Kőbányai polgári sör. - Elegáns vendégszobák, tengeri kilátással. - Jól elkészített tengeri halak. Tulajdonos **Tranquillo de Negri.**

Varieté=Hotel Susák.

Estéknként elsőrendű varieté-előadások.

Kezdeté féltíz órákor. Beléptidij 1 korona.

Trifaili és arszai szén

(6000-7000 kalóriásak); versenyeznek az angol szenekkel s azokat teljesen pótolják.

Gyárak, iparosok és hajók részére igen alkalmas szénminőségek.

Rendeléseket bármely mennyiségben pontos szállításra elfogad

BRAUN BERNÁT ÉS TÁRSA - FIUME

(via Stefano Türri 5.) a trifaili és arszai szénbányáinak főképviseelője.

Telefon 528. sz.

Távíratí cím: Eternit.

CIRKVENICA

Bellevue szálló és penzio

A legszebb fekvésben, a moloval szemben. Gyönyörű terrasz. * Kitűnő konyha.
:: Csupa tengerre nyíló szoba. ::

Catti György utóda

GYÓGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépségesszerek stb. stb.

Uj bőrkereskedés Vlašić Pavao

Fiume, Via Galileo Galilei 2. sz.

Bőrneműek és cipészkelekek rak-tára. Cipő felsőrész készítés.

Jutányos árak. Szolid kiszolgálás.

Hartweg Testvérek

Fiume, Via Acquadotto 11. sz.

Első fiumei és tengerparti gőzruhafestő és vegytisztító intézet. Kifogástalanul fest és tisztít.

Üzletáthelyezés.

Ertesítem a n. é. közönséget, hogy zongoratermetem Via Porto 5-ről áthelyeztem Corso 14. szám alá.

Figlio di G. Potosnjak

Zongorák a legelső gyárakból. Mérsékelt árak. Eladás készpénzítés és részletre is. Kölcsönzongorák, zongoracsere és javítás.

BUCCARI

BRIDIĆ I. KÁVÉHAZA

a kikötőben. Fagylalt, jegeskávé. Kávéházi italok. Különböző hírlapok.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEJY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Nyomatott a „Mercur“ nyomdában Fiume.